

Нормативні засади підготовки докторів філософії в Україні

Практичне заняття 22

БАЗОВІ НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ

- Про вищу освіту: **Закон України (2014 р.)**
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
- Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах): **постанова КМУ від 23.03.2016 №261**
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>
- Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії : **постанова КМУ від 12.01.2022 № 44**
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-%D0%BF#Text>

Порядок підготовки
здобувачів вищої освіти
ступеня доктора філософії
та доктора наук у закладах
вищої освіти (наукових
установах): постанова КМУ
від 23.03.2016 №261

ПОРЯДОК ПІДГОТОВКИ ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ

- **Порядок визначає** механізм підготовки здобувачів вищої освіти **на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти** з метою здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії (ДФ).
- Підготовка доктора філософії здійснюється:
- в **аспірантурі** закладу вищої освіти (наукової установи) заочною (денною, вечірньою) або заочною формами навчання;
- **поза аспірантурою** (для осіб, які професійно провадять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за **основним** місцем роботи у відповідному закладі вищої освіти)
- Термін навчання за будь-якою формою становить **чотири роки**

ЛІЦЕНЗУВАННЯ АСПІРАНТУРИ

- Для провадження освітньої діяльності на третьому рівні вищої освіти заклади вищої освіти зобов'язані отримати відповідну **ліцензію**
- У ЗНУ у 2016 році було ліцензовано **26 спеціальностей** в аспірантурі.
- Починаючи з 2021 року, ліцензія відкривається не на спеціальність, а на рівень освіти. Наказ МОН від 14.01.21 р. №2-л
- https://www.znu.edu.ua/pidrozdily/viddil_monitoryngu/doc/_stanom_na_14_01_2021.pdf

СПЕЦІАЛЬНОСТІ В АСПІРАНТУРІ ЗНУ

- 014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)
- 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
- 017 Фізична культура і спорт
- 032 Історія та археологія
- 033 Філософія
- 035 Філологія
- 051 Економіка
- 052 Політологія
- 053 Психологія
- 054 Соціологія
- 061 Журналістика
- 073 Менеджмент
- 075 Маркетинг
- 081 Право
- 091 Біологія
- 101 Екологія
- 102 Хімія
- 104 Фізика та астрономія
- 105 Прикладна фізика та наноматеріали
- 113 Прикладна математика
- 122 Комп'ютерні науки
- 136 Металургія
- 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка
- 144 Теплоенергетика
- 192 Будівництво та цивільна інженерія
- 231 Соціальна робота
- 281 Публічне управління та адміністрування

СКЛАДОВІ ПІДГОТОВКИ В АСПІРАНТУРІ

Підготовка в аспірантурі передбачає:

- виконання особою відповідної **освітньо-наукової програми** закладу вищої освіти за певною спеціальністю;
- проведення власного **наукового дослідження**.
- підготовка та публікація **наукових праць** (тези конференцій, статті, монографії, розділи монографій)

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

- **Освітньо-наукові програми ЗНУ:**

<http://phd.znu.edu.ua/page/edu/1371.ukr.html>

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Затверджено Вченою радою
(протокол № 2 від 29 вересня 2020 р.)
Голова Вченої ради: О. Фролов

Введено в дію наказом ректора
від «30» 09 2020 р. № 119

із змінами, які

Затверджено Вченою радою
(протокол № 3 від 28 вересня 2021 р.)
Голова Вченої ради: О. Фролов

Введено в дію наказом ректора
від «29» 09 2021 р. № 119

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА»
(назва ОПН)

Рівень вищої освіти: **третій**

Ступінь вищої освіти: **доктор філософії**

Галузь знань: **01 Освіта**
(цифр та назва галузі знань)

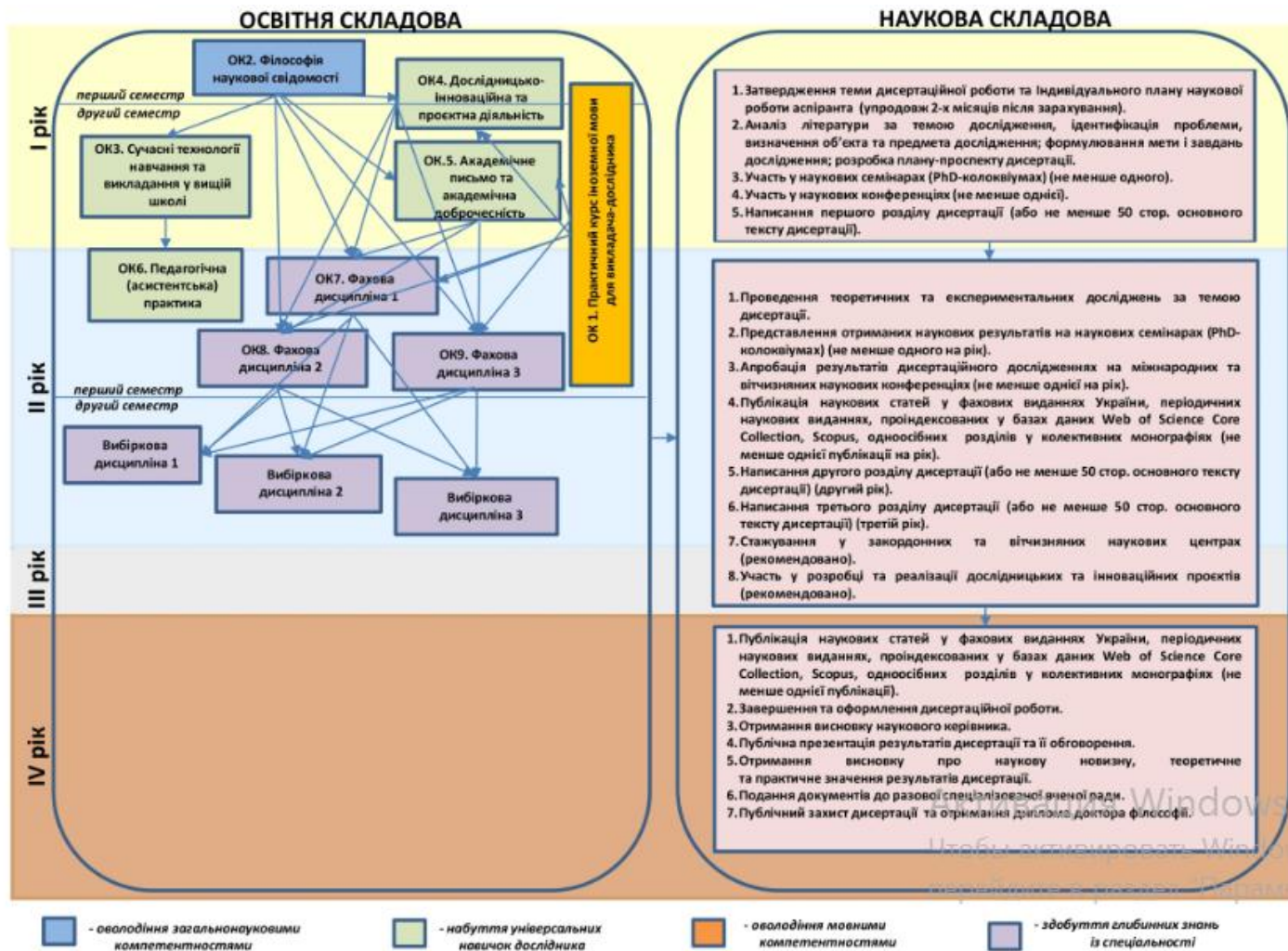
Спеціальність: **015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)**
(код та найменування спеціальності)

Запоріжжя 2020

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

- Освітньо-наукова програма аспірантури складається з **освітньої** та **наукової складових**.

ОСВІТНЯ СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

- Освітня складова освітньо-наукової програми аспірантури має включати не менше **чотирьох компонент**, що передбачають набуття аспірантом таких компетентностей:
- 1) здобути глибокі **знання зі спеціальності**, за якою аспірант проводить дослідження, зокрема засвоїти основні концепції, розуміти теоретичні та практичні проблеми, історію розвитку та сучасний стан наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіти термінологією з досліджуваного наукового напрямку (**не менше 12 кредитів ЄКТС**) – у ЗНУ – 24 кредити
- 2) оволодіти **загальнонауковими (філософськими) компетентностями**, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору (**4-6 кредитів ЄКТС**) – у ЗНУ – 4 кредити;
- 3) здобути **мовні компетентності**, достатні для представлення та обговорення своїх наукових результатів іноземною мовою (англійською або іншою, відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формах, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності (**6-8 кредитів ЄКТС**) – у ЗНУ – 6 кредитів;
- 4) набути **універсальні навички дослідника**, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних ІТ у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та написання пропозицій на фінансування наукових досліджень, реєстрації ОПВ тощо (**не менше 6 кредитів ЄКТС**) – у ЗНУ - 14 кредитів

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН АСПІРАНТУРИ

- **Навчальний план аспірантури** повинен містити інформацію про перелік та обсяг навчальних дисциплін (**30-60 кредитів ЄКТС**), послідовність їх вивчення, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

- **Навчальні плани аспірантури на сайті ЗНУ:**

<http://phd.znu.edu.ua/page/edu/1370.ukr.html>

У ЗНУ освітня складова становить 45-48 кредитів

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
підготовки *доктора філософії*
галузь знань *01 Освіта*
спеціальність *015 Професійна освіта*
форма навчання *денна*

Термін навчання за освітньою програмою - 2 роки
на основі освітньої ступеня магістра

I. ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Вересень	Жовтень	Листопад	Грудень	Січень	Лютий	Березень	Квітень	Травень	Червень	Листопад	Серепень
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Позначення: Т Теоретичне навчання С Екзаменаційна сесія П Практика К Канікули

II. ЗВЕДЕНІ ДАНІ ПРО БЮДЖЕТ ЧАСУ, ТИЖНІ

Курс	Теоретичне навчання	Екзаменаційна сесія	Практика	Канікули	Всього
1	30	6		16	52
2	28	6	2	16	52
Разом	58	12	2	32	104

III. ПРАКТИКА

Назва практики	Семістр	Відсоток викон.
Педagogічна	3	2

IV. ПЛАН ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Вісник	Назва навчальної дисципліни	Розподіл за семестрами		Кількість одиниць ЄКТС		Розподіл одиниць на тижні за курсами / семестрами				
		взимання	зачиски	взимання	зачиски	Кількість тижнів в семестрі				
						Кількість тижнів в семестрі				
						1	2	3	4	
						14	16	12	16	

1. ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

1.1. Обсяг загальної підготовки

Код	Назва дисципліни	Семістр	Взимання	Зачиски	ЄКТС	ЄКТС	ЄКТС	ЄКТС	ЄКТС	ЄКТС
ОК 1	Практичний курс і семінари: мови для викладачів-доцентів	4	1,2,3	8	240	172		172	68	
ОК 2	Клінічне висновок та філософське усвідомлення життя	1	4	120	40	20	20	80		
ОК 3	Педagogічна теорія в системі вищої освіти	2	3	90	32	16	16	58		
ОК 4	Додатково-інноваційна діяльність	2	3	90	64	16	48	28		
ОК 5	Основи економічної проєктної діяльності	1	3	90	56	14	42	34	4	
ОК 6	Академічне письмо та академічна доброчесність	4	3	90	32	16	16	58		2
ОК 7	Літературна та публічна виступи	2	3	90	32	14	18	58	2	
ОК 8	Педagogічна практика	3	3	90	0			90		
	Усього за циклом загальної підготовки			30	600	428	6	322	472	4

2. ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

2.1. Обсяг загальної підготовки

Код	Назва дисципліни	Семістр	Взимання	Зачиски	ЄКТС	ЄКТС	ЄКТС	ЄКТС	ЄКТС	ЄКТС
ОК 1	Теорія та методологія науково-педagogічних досліджень	3	3	90	24	12	12	66		2
ОК 10	Статистичні методи обробки результатів педagogічних досліджень: засоби інформаційних технологій	3	3	90	24	12	12	66		2

2.2. Вибіркові дисципліни

Код	Назва дисципліни	Семістр	Взимання	Зачиски	ЄКТС	ЄКТС	ЄКТС	ЄКТС	ЄКТС	ЄКТС
ВД	Вибіркова дисципліна 1	4	3	90	32	16	16	58		2
ВД	Вибіркова дисципліна 2	4	3	90	32	16	16	58		2
ВД	Вибіркова дисципліна 3	4	3	90	32	16	16	58		2
ВД	Вибіркова дисципліна 4	4	3	90	32	16	16	58		2
	Усього за циклом професійної підготовки			18	540	178	6	384	0	8
	Усього обсяг загальної підготовки			36	1080	476	12	356	604	12
	Усього вибірових дисциплін			12	360	128	6	64	232	8
	Загальна кількість			48	1440	604	18	420	836	20

Кількість екзаменів: 1 1 2 1 1
Кількість завдань: 2 3 2 2 5

ПОГОДЖЕНО
Протокол з наукової роботи
2021 р.

ПОГОДЖЕНО
Завдання відділу аспірантури і докторантури
О.П. СФІРІАНОВА
2021 р.

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН АСПІРАНТУРИ

<u>Назва освітніх компонентів</u>		<u>Кредитів ЄКТС</u>	<u>Форма контролю</u>	<u>Рік навчання</u>
1. Цикл загальної підготовки				
<i>1.1.Обов'язкові дисципліни</i>				
<u>ОК1</u>	Практичний курс іноземної мови (англ.) для викладача-дослідника	6	залік, екзамен	1-2
<u>ОК2</u>	Філософія наукової свідомості	4	залік	1
<u>ОК3</u>	Сучасні технології навчання й викладання у вищій школі	3	екзамен	1
<u>ОК4</u>	Дослідницько-інноваційна та проєктна діяльність	4	екзамен	1
<u>ОК5</u>	Академічне письмо та академічна доброчесність	3	залік	1
<u>ОК6</u>	Педагогічна (асистентська) практика	4	залік	2
Сума кредитів ЄКТС		24		
2. Цикл професійної підготовки				
<i>2.1. Обов'язкові дисципліни</i>				
<u>ОК7</u>	<i>Назва фахової дисципліни 1</i>	4	екзамен	2
<u>ОК8</u>	<i>Назва фахової дисципліни 2</i>	4	екзамен	2
<u>ОК9</u>	<i>Назва фахової дисципліни 3</i>	4	залік	2
Сума кредитів ЄКТС		12		
<i>2.2.Вибіркові дисципліни</i>				
<u>ВД</u>	<i>Назва вибіркової дисципліни 1</i>		залік	2
<u>ВД</u>	<i>Назва вибіркової дисципліни 2</i>		залік	2
<u>ВД</u>	<i>Назва вибіркової дисципліни 3(за наявністю)</i>		залік	2
<u>ВД</u>	<i>Назва вибіркової дисципліни 4 (за наявністю)</i>		залік	2
Сума кредитів ЄКТС		12		
Загальна сума кредитів ЄКТС		48		

Активация Wi
Чтобы активирова
перейдите в раздел

Активация Wi
Чтобы активирова

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН АСПІРАНТА

- Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури є основою для формування аспірантом **індивідуального навчального плану** та **індивідуального плану наукової роботи**, які погоджуються з науковим керівником та затверджуються вченою радою **протягом двох місяців** з дня зарахування особи до аспірантури.
- Індивідуальний навчальний план аспіранта повинен містити **перелік дисциплін за вибором аспіранта** в обсязі, що становить **не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС**. При цьому аспіранти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти і які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням із своїм науковим керівником
- Аспірант має право **змінювати** свій **індивідуальний навчальний план** за погодженням із своїм науковим керівником у порядку, який затверджується вченою радою.
- Усі аспіранти незалежно від форми навчання **зобов'язані відвідувати аудиторні заняття** і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом аспіранта та освітньо-науковою програмою аспірантури закладу вищої освіти.

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН АСПІРАНТА

Аспірант, який **підтвердив рівень** свого знання іноземної мови, зокрема **англійської**, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, на рівні C1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, має право:

- на **зарахування відповідних кредитів**, передбачених освітньо-науковою програмою аспірантури, як таких, що виконані у повному обсязі;
- на **використання обсягу навчального навантаження**, передбаченого для набуття мовних компетентностей, для здобуття **інших компетентностей** (за погодженням з науковим керівником).

Вчена рада закладу вищої освіти має право прийняти рішення про **визнання набутих аспірантом в інших закладах вищої освіти** (наукових установах) компетентностей з однієї чи декількох навчальних дисциплін (зарахувати кредити ЄКТС), обов'язкове здобуття яких передбачено освітньо-науковою програмою аспірантури.

НАУКОВА СКЛАДОВА ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

- **Наукова складова** освітньо-наукової програми передбачає проведення власного **наукового дослідження** під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді **дисертації**.
- **Дисертація** на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в певній галузі знань або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені у відповідних публікаціях.
- **Наукова складова** освітньо-наукової програми оформляється у вигляді **індивідуального плану наукової роботи аспіранта** і є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури (ад'юнктури).
- **Атестація** здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється постійнодіючою або разовою **спеціалізованою вченою радою** на підставі публічного захисту наукових досягнень у **формі дисертації**.
- **Стан готовності дисертації** аспіранта до захисту визначається **науковим керівником** (або консенсусним рішенням двох керівників).
- **Обов'язковою умовою допуску до захисту** є успішне виконання аспірантом його **індивідуального навчального плану** та **індивідуального плану наукової роботи**.

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН НАУКОВОЇ РОБОТИ

- Аспіранти проводять наукові дослідження згідно з **індивідуальним планом наукової роботи**, в якому визначаються **зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт**, а також запланований **строк захисту дисертації** протягом строку підготовки в аспірантурі.
- Індивідуальний план наукової роботи **погоджується** здобувачем з його **науковим керівником** та затверджується вченою радою закладу вищої освіти **протягом двох місяців з дня зарахування**.
- Індивідуальний план наукової роботи є **обов'язковим до виконання** здобувачем відповідного ступеня і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.
- **Невиконання індивідуального плану наукової роботи** або порушення строків виконання індивідуального плану наукової роботи без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення вченою радою закладу вищої освіти **рішення про відрахування аспіранта**

ОБОВ'ЯЗКИ АСПІРАНТІВ

Протягом строку навчання в аспірантурі аспірант зобов'язаний виконати всі вимоги освітньо-наукової програми, зокрема:

- **здобути теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності**, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності;
- **оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності**;
- **провести власне наукове дослідження**, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення;
- **підготувати дисертацію та пройти процедуру атестації разовою спеціалізованою вченою радою** на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

ОБОВ'ЯЗКИ АСПІРАНТА

- Аспіранти зобов'язані виконувати **всі обов'язки** здобувачів вищої освіти, визначені **Законом України “Про вищу освіту”**. З метою забезпечення належного проведення наукових досліджень аспіранти також зобов'язані:
- дотримуватися **принципів академічної доброчесності**, морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників у відповідній галузі (професії), встановлених закладом вищої освіти (*Кодекс академічної доброчесності ЗНУ*);
- виконувати **індивідуальний навчальний план**;
- виконувати **індивідуальний план наукової роботи** та **двічі на рік звітувати** про хід його виконання на засіданні кафедри;
- підготувати свої наукові досягнення у вигляді **дисертації**.
- Покладення закладом вищої освіти на аспіранта **обов'язків, не пов'язаних** з виконанням відповідної освітньо-наукової програми та підготовкою дисертації (монографії, статей), **забороняється**.

ПРАВА АСПІРАНТІВ

- Аспіранти користуються **правами здобувачів вищої освіти**, визначеними Законом України “Про вищу освіту”. З метою належного проведення наукових досліджень аспіранти також мають право на:
- **вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації**, наявної у закладах вищої освіти, бібліотеках і державних архівах України;
- отримання методичного і **змістовного наукового керівництва** щодо власного дослідження від наукового керівника;
- **безпечні та нешкідливі умови** для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи;
- **академічну мобільність та наукове стажування**;
- **академічну та соціальну відпустку** відповідно до законодавства;
- **трудова діяльність** у позанавчальний час відповідно до законодавства

ЗАВЕРШЕННЯ ПІДГОТОВКИ ТА АТЕСТАЦІЯ АСПІРАНТА

Не пізніше ніж протягом дев'яти місяців до завершення нормативного строку навчання за акредитованою освітньо-науковою програмою здобувач:

- 1) отримує довідку про виконання освітньо-наукової програми і висновок наукового керівника;
- 2) звертається до зав. кафедри із письмовою заявою про отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації;
- 3) не пізніше ніж через місяць з дня надходження заяви проводиться публічна презентація здобувачем наукових результатів дисертації та її обговорення на засіданні кафедри, за результатами не пізніше, ніж протягом двох тижнів з дня її проведення здобувачу видається відповідний висновок;

ЗАВЕРШЕННЯ ПІДГОТОВКИ ТА АТЕСТАЦІЯ АСПІРАНТА

- 4) за наявності позитивного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здобувач звертається до **вченої ради** закладу з **письмовою заявою про утворення разової спеціалізованої вченої ради** не пізніше ніж протягом двох тижнів з дня отримання зазначеного висновку;
- 5) утворення разової спеціалізованої вченої ради закладу та присудження нею здобувачеві ступеня доктора філософії здійснюється відповідно до Порядку присудження ступеня доктора філософії;
- 6) **підготовка в аспірантурі завершується отриманням диплома доктора філософії після публічного захисту дисертації в разовій спеціалізованій вченій раді.**

Про затвердження Порядку
присудження ступеня
доктора філософії :
постанова КМУ від
22.01.2022 № 44

ПОРЯДОК ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

- **Порядок** регулює питання **утворення разової спеціалізованої вченої ради** закладу вищої освіти, наукової установи (далі - заклад) та **присудження нею ступеня доктора філософії**, а також скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради про присудження зазначеного ступеня.

ЕТАПИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ПРИСУДЖЕННЯ НАУКОВОГО СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

- **підготовка документів**, що підтверджують **виконання** здобувачем відповідної **освітньо-наукової програми**;
- **попередня експертиза** дисертації;
- **утворення разової спеціалізованої вченої ради** (далі – ради) для проведення атестації здобувача;
- **подання документів** здобувачем **до ради**;
- **експертиза дисертації** членами ради;
- **захист дисертації** та присудження ступеня доктора філософії;
- **формування атестаційної справи** здобувача;
- затвердження рішення ради про присудження ступеня доктора філософії і **видача диплому доктора філософії**

ДОКУМЕНТИ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ ВИКОНАННЯ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ

- **Довідка про виконання освітньо-наукової програми**, оформлюється і видається аспіранту відділом аспірантури і докторантури у двох примірниках по завершенні навчання.
- **Дисертація** – це кваліфікаційна наукова робота, яка виконана здобувачем особисто у вигляді спеціально підготовленого рукопис, містить наукові результати проведених ним досліджень та подана з метою присудження йому ступеня доктора філософії. Дисертація повинна містити нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для певної галузі знань. Дисертація виконується державною або англійською мовою. **Вимоги щодо оформлення дисертації встановлюються МОН (наказ МОН від 12 січня 2017 р. № 40).** Максимальний та/або мінімальний обсяг основного тексту дисертації встановлюється освітньо-науковою програмою закладу.
- **Наукові публікації**, які розкривають основний зміст дисертації.
- **Висновок наукового керівника** з оцінкою роботи аспіранта, виконання ним індивідуального навчального та наукового планів

ВИМОГИ ДО НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ

Основні наукові результати дисертації повинні бути висвітлені не менше ніж у **трьох наукових публікаціях**, які розкривають основний зміст дисертації. До таких наукових публікацій зараховуються:

- 1) **статті у наукових виданнях**, включених на дату опублікування до переліку **наукових фахових видань України**. Якщо число співавторів у такій статті (разом із здобувачем) становить більше двох осіб, така стаття прирівнюється до 0,5 публікації (крім публікацій, визначених пунктом 2);
- 2) **статті у періодичних наукових виданнях**, проіндексованих у базах даних **Web of Science Core Collection** та/або **Scopus** (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором);
- 3) не більше **одного патенту на винахід**, що пройшов кваліфікаційну експертизу та безпосередньо стосується наукових результатів дисертації, що прирівнюється до однієї наукової публікації;
- 4) **одноосібні монографії**, що рекомендовані до друку вченими радами закладів та пройшли рецензування, крім одноосібних монографій, виданих у державі, визнаній Верховною Радою України державою-агресором. До одноосібних монографій прирівнюються **одноосібні розділи у колективних монографіях** за тих же умов.

ВИМОГИ ДО НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ

- **Стаття** у виданні, віднесеному до **першого - третього квартилів (Q1-Q3)** відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports, чи **одноосібна монографія**, що відповідає зазначеним вимогам, **прирівнюється до двох наукових публікацій**.
- **Статті** зараховуються за темою дисертації за умови обґрунтування отриманих наукових результатів відповідно до мети статті (поставленого завдання) та висновків, а також опублікування **не більше ніж однієї статті в одному випуску** (номері) наукового видання.
- **Статті**, опубліковані після набрання чинності цим Порядком, зараховуються за темою дисертації лише **за наявності у них активного ідентифікатора DOI**
- **Не вважається самоплагіатом** використання здобувачем своїх наукових праць у тексті дисертації без посилання на ці праці, якщо вони попередньо опубліковані з метою висвітлення в них основних наукових результатів дисертації та вказані здобувачем в анотації дисертації

ПОПЕРЕДНЯ ЕКСПЕРТИЗА ДИСЕРТАЦІЇ

- Для проведення попередньої експертизи дисертації аспірант звертається до структурного підрозділу (кафедри), що здійснював його підготовку із письмовою заявою щодо отримання **висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.**

Разом із заявою здобувач подає такі документи:

- *дисертацію* (у друкованому та електронному вигляді);
- *висновок наукового керівника;*
- *овідку про виконання освітньо-наукової програми;*
- *копії наукових публікацій*, які розкривають основний зміст дисертації та відповідають вимогам п. 8 Порядку. Копії друкованих статей подаються разом із копіями першої та другої сторінок номера журналу, в якому вони опубліковані, та змісту з прізвищем здобувача.

ПОПЕРЕДНЯ ЕКСПЕРТИЗА ДИСЕРТАЦІЇ

- На підставі заяви здобувача на базі відповідного структурного підрозділу проводиться **публічна презентація здобувачем наукових результатів дисертації** та її обговорення. Результати обговорення відображаються у **висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації**, який підписується головуючим на засіданні структурного підрозділу закладу.

ПОПЕРЕДНЯ ЕКСПЕРТИЗИ ДИСЕРТАЦІЇ

Розгляд дисертаційної роботи на засіданні структурного підрозділу, як правило, передбачає таку процедуру:

- **оголошення** про порядок денний, інформацію щодо здобувача, теми дисертації та наукового керівника, наявність необхідних документів;
- **доповідь здобувача**;
- **відповіді здобувача** на запитання присутніх;
- **виступ наукового керівника** (у разі його відсутності головуєчий зачитує висновок наукового керівника, засвідчений його підписом);
- **виступи рецензентів**;
- **обговорення дисертаційної роботи.**

ПОДАННЯ ДОКУМЕНТІВ ДО ВЧЕНОЇ РАДИ ЗАКЛАДУ

- Після отримання висновку **про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації** здобувач має право звернутися до вченої ради закладу, в якому він виконав освітньо-наукову програму, з письмовою заявою про утворення разової ради для захисту дисертації, не пізніше ніж протягом двох тижнів з дня отримання зазначеного висновку
- Він подає голові ради такі документи:
  - **заяву** щодо проведення його атестації на ім'я голови ради. У заяві здобувач засвідчує, що дисертація виконана ним самостійно з дотриманням академічної доброчесності, підтверджує, що подано до захисту остаточний текст дисертації, та зазначає мову захисту дисертації (державна або за бажанням здобувача англійська мова)
  - копію першої сторінки паспорта громадянина України або паспортного документа іноземця;
  - **копію диплома магістра** (спеціаліста). У випадку, коли документ про вищу освіту видано іноземним закладом вищої освіти, додатково подається копія документа про визнання іноземного документа про вищу освіту;
  - **копію свідоцтва про зміну прізвища** (у разі потреби);
  - **довідку про виконання освітньо-наукової програми**;
  - **висновок наукового керівника** або відповідного структурного підрозділу у двох примірниках;
  - **висновок про наукову новизну**, теоретичне та практичне значення результатів дисертації у двох примірниках;
  - **дисертацію** в друкованому та електронному вигляді;
  - копії **наукових публікацій**

СКЛАД РАЗОВОЇ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ

- Разова спеціалізована вчена рада **утворюється** у випадку, якщо здобувач завершив **акредитовану** освітньо-наукову програму в цьому закладі.
- **Разова спеціалізована вчена Рада** утворюється за рішенням Вченої ради закладу у складі **голови** та членів ради – **двох рецензентів** і **двох опонентів**. Голова ради забезпечує дотримання вимог законодавства під час функціонування ради.
- Заклад на підставі рішення Вченої ради видає **наказ про утворення разової ради**
- Особа не може входити до складу ради, якщо вона є: **керівником** установи, **науковим керівником** або **близькою особою** здобувача, **співавтором наукових публікацій** здобувача, притягувалась до відповідальності за **порушення академічної доброчесності**, отримала диплом доктора філософії (кандидата наук) **менше ніж за три роки** до дати утворення разової ради.
- Опоненти **не можуть бути співробітниками одного закладу** вищої освіти (наукової установи), мати спільні публікації за останні п'ять років з головою, рецензентами та науковим керівником здобувача
- Опонентами можуть бути іноземні вчені з наукового напрямку, за яким підготовлено дисертацію здобувача.

ВИМОГИ ДО СКЛАДУ РАЗОВОЇ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ

- **Голова ради** – особа, яка є науково-педагогічним або науковим працівником, **працює у закладі**, де утворюється рада, за основним місцем роботи та має науковий ступінь **доктора наук**
- **Рецензент** – особа, яка є науково-педагогічним або науковим працівником, **працює у закладі**, де утворюється рада, за основним місцем роботи та має науковий ступінь **доктора** або **кандидата наук (доктора філософії)**
- **Офіційний опонент** – особа, яка є науково-педагогічним або науковим працівником, **не працює у закладі**, в якому утворюється разова спеціалізована вчена рада, має науковий ступінь **доктора** або **кандидата наук (доктора філософії)**
- У разі відсутності у закладі можливості призначити двох рецензентів разова рада утворюється у складі **голови ради, одного рецензента та трьох офіційних опонентів**.
- Всі члени ради мають бути **компетентними вченими** за тематикою дослідження здобувача

ВИМОГИ ДО СКЛАДУ РАЗОВОЇ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ

- **Компетентність** членів разової ради визначається наявністю у них не менше **трьох наукових публікацій за тематикою дослідження здобувача** за умови їх опублікування протягом останніх п'яти років до дня утворення разової ради та після присудження вченому ступеня доктора філософії (кандидата наук), до яких зараховуються:
- **одноосібні монографії та розділи у колективних монографіях**, що рекомендовані до друку вченими радами закладів та пройшли рецензування;
- **наукові статті**, опубліковані у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку **наукових фахових видань України**;
- **наукові статті**, опубліковані у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних **Web of Science Core Collection та/або Scopus**
- Одноосібна монографія загальним обсягом не менше п'яти авторських аркушів або наукова публікація у періодичному науковому виданні, віднесеному до першого - третього кuartилів (Q1-Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports, **прирівнюється до двох наукових публікацій.**

ОПРИЛЮДНЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ПРО ЗАХИСТ ДИСЕРТАЦІЇ НА САЙТІ ЗАКЛАДУ ТА В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СИСТЕМІ

Протягом **п'яти робочих днів** з дати видання наказу про утворення разової ради заклад:

- оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті **електронну копію дисертації** у форматі PDF/A з накладенням електронного підпису здобувача; **інформацію про склад разової ради**; посилання на **веб-сайт, де здійснюватиметься трансляція захисту дисертації, висновок про наукову новизну, теоретичне і практичне значення результатів дисертації**;
- вносить **інформацію** про утворення разової ради до інформаційної системи Національного агентства **NAQA.svr** (<https://svr.naqa.gov.ua/#/all-defenses>);
- передає **друкований примірник дисертації**, підписаний здобувачем, до бібліотеки закладу;
- подає **електронний примірник дисертації** до державної наукової установи “Український інститут науково-технічної експертизи та інформації”, а також до **локального репозитарію** закладу.
- Вебінар НАЗЯВО щодо порядку захисту PhD-дисертацій:
<https://youtu.be/L3y1VTEf3yc?t=7505>

ЕКСПЕРТИЗА ДИСЕРТАЦІЇ ЧЛЕНАМИ РАДИ

- Протягом **45 календарних днів** з дня оприлюднення інформації про утворення разової ради кожен **рецензент** подає разовій раді **рецензію**, а кожен **офіційний опонент – відгук**, у яких зазначають:
- результати власної оцінки наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача, зокрема **новизни** представлених теоретичних та/або експериментальних **результатів** проведених здобувачем досліджень, їх наукової обґрунтованості, **рівня виконання** поставленого наукового завдання та оволодіння здобувачем **методологією** наукової діяльності.
- У разі виявлення членами ради **академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації** у дисертації та/або наукових публікаціях здобувача рецензент (офіційний опонент) **зазначає про це у своїй рецензії (відгуку)**.
- **Рецензія (відгук)** члена разової спеціалізованої вченої ради **завіряється за основним місцем роботи** опонента (рецензента) та направляється до ради

ПРИЗНАЧЕННЯ ДАТИ ЗАХИСТУ ДИСЕРТАЦІЇ

- Протягом **трьох робочих днів** з дня надходження до разової ради останньої рецензії (відгуку) :
- разова рада призначає **дату, час і місце проведення публічного захисту дисертації**. Дата проведення публічного захисту дисертації призначається **не раніше ніж через два тижні та не пізніше ніж через чотири тижні** з дня надходження до разової ради останньої рецензії (відгуку).
- Інформація **про дату, час і місце проведення публічного захисту дисертації здобувача** оприлюднюється на **офіційному веб-сайті закладу** та вноситься до **інформаційної системи**;
- **електронні копії рецензій (відгуків)** у форматі PDF/A з накладенням електронного підпису рецензента (офіційного опонента), **оприлюднюються на офіційному веб-сайті закладу**, а їх копії на вимогу здобувача надаються йому для ознайомлення.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗАХИСТ ДИСЕРТАЦІЇ НА САЙТІ ЗНУ

- <http://phd.znu.edu.ua/page/1367.ukr.html>

**Відділ аспірантури
і докторантури
Запорізького національного
університету**

ЗНУ

ПРО ВІДДІЛ ▾ АСПІРАНТУРА ▾ ДОКТОРАНТУРА ▾ ГРАНТИ, ПРЕМІЇ, СТИПЕНДІЇ НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС

Інформація про захисти дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії у разових радах

Коваленко Б. В. Принципи службового права України
Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право
[Повідомлення про прийняття дисертації до розгляду](#)

[Анотація](#)
[Дисертація](#)
[Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації](#)
[Відгук опонента](#)
[Відгук опонента](#)

Рибак К. Б. Історія найменувань податкової сфери української мови
Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 035 Філологія
[Повідомлення про прийняття дисертації до розгляду](#)

[Анотація](#)
[Дисертація](#)
[Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації](#)

СПЕЦІАЛІЗОВАНІ ВЧЕНІ РАДИ

Активация Windows
Чтобы активировать Windows, перейдите в раздел

ПУБЛІЧНИЙ ЗАХИСТ ДИСЕРТАЦІЇ

- Публічний захист дисертації проводиться на засіданні ради (із можливістю використання **засобів відеозв'язку** в режимі реального часу) за умови **присутності всіх членів** разової спеціалізованої вченої ради
- Захист дисертації повинен мати характер **відкритої наукової дискусії**, в якій зобов'язані взяти участь здобувач, голова та члени ради.
- Заклад забезпечує **трансляцію захисту дисертації в режимі реального часу** на своєму офіційному веб-сайті, а також здійснює **відеозапис** трансляції захисту дисертації
- Рада шляхом **відкритого голосування** приймає рішення про присудження ступеня доктора філософії , якщо його підтримали **не менше ніж чотири члени** разової ради
- Якщо разова рада виявила факти **академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації** у дисертації та/або наукових публікаціях, приймається рішення **про відмову у присудженні ступеня доктора філософії без права повторного подання дисертації до захисту**

ПРОЦЕДУРА ЗАХИСТУ ДИСЕРТАЦІЇ

- **голова ради інформує** її членів згідно з даними реєстраційної картки присутності членів ради про правоможність засідання;
- **голова ради інформує** її членів про погоджену із здобувачем мову, якою він буде викладати основні положення дисертації та відповідати на запитання, та доповідає про подані здобувачем документи, їх відповідність встановленим вимогам;
- **здобувач викладає основні положення дисертації та відповідає на запитання**, подані в усній чи письмовій формі;
- **здобувач відповідає на зауваження**, які містяться у відгуках опонентів та зверненнях інших осіб, що надійшли до ЗНУ у письмовому вигляді чи електронною поштою;
- **обговорюється проект рішення** ради щодо присудження ступеня доктора філософії;
- проводиться **відкрите голосування**
- **голова ради оголошує результати голосування** (рішення вважається позитивним, якщо за нього проголосували не менш як чотири члени ради);
- **голова ради оголошує рішення ради** щодо присудження здобувачеві ступеня доктора філософії з відповідної галузі знань та/або спеціальності
- **прикінцеве слово здобувача**

ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

- Після прийняття разовою радою рішення про присудження (відмову у присудженні) ступеня доктора філософії заклад:
- протягом **трьох робочих днів** **оприлюднює рішення разової ради** про присудження (відмову у присудженні) ступеня доктора філософії та **відеозапис трансляції захисту** дисертації на своєму офіційному веб-сайті
- протягом **п'яти робочих днів** подає **інформацію про результати захисту** дисертації до **інформаційної системи**.
- **не раніше ніж через 15 та не пізніше ніж через 30 календарних днів** з дня захисту дисертації **видає наказ про видачу здобувачеві диплома доктора філософії** та додатка до нього європейського зразка.
- Диплом доктора філософії оформляється за формою, затвердженою МОН, та видається здобувачеві у порядку, встановленому закладом.
- Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, рецензії, відгуки, рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії та відеозапис трансляції захисту дисертації додається до **особової справи здобувача**

ДИПЛОМ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

PHILOSOPHY DOCTOR DIPLOMA

DR № 000000

DR № 000000

**Прізвище
Ім'я По батькові**

**Family name
Given name(s)**

У **Спеціалізованій вченій раді** **університету**
А.С. Макаренка виконав дисертацію

Prepared a dissertation at the **State State Pedagogical
University**

У спеціалізованій вченій раді **університету**
А.С. Макаренка

The specialized Scientific Council at the **State State
Pedagogical University** conferred

здобув науковий ступінь
доктора філософії

the Degree of
Philosophy Doctor

галузь знань 01 ОСВІТА

Field of study 01 EDUCATION

спеціальність ДОШКІЛЬНА ОСВІТА

Program Subject Area PRE-SCHOOL EDUCATION

та отримав диплом на підставі рішення ради від

by resolution of the Council on

30 червня 2020 року

30 June 2020

Ректор

Yuriy Lashin

Rector

Yuriy Lashin

У разі наявності в дипломі будь-яких розбіжностей першочергово текст українською мовою.

In case of any differences in interpretation of the information in the diploma or supplement, the Ukrainian text shall prevail.

"Про затвердження Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, та надання їм академічної відпустки»:

Наказ від 07.02.2024 № 134

Академічна відпустка надається:

- **за медичними показаннями**, що унеможливають поєднання відновлювального лікування з навчанням (у випадку зниження працездатності внаслідок порушень функцій організму, які зумовлені гострими захворюваннями, що потребує тривалого відновлювального лікування); загострення хронічних захворювань або часті захворювання (понад один місяць впродовж півріччя); анатомічні дефекти, що не дають змоги провести відновлювальне лікування під час навчання. Підстава: медичні документи, на підставі яких визначено необхідність надання академічної відпустки за медичними показаннями;
- у зв'язку з **участю в програмі академічної мобільності** - якщо навчання чи стажування в освітній або науковій установі (у тому числі іноземної держави) унеможливує виконання учасником академічної мобільності індивідуального навчального плану за **основним місцем навчання**. Підстава: документи, що засвідчують участь здобувача вищої освіти у програмі академічної мобільності;
- у зв'язку з **призовом на військову службу**;

Академічна відпустка надається:

- у зв'язку з довгостроковим службовим відрядженням здобувача, який поєднує навчання з роботою. Підстава: підтверджуючий документ з місця роботи здобувача вищої освіти щодо довгострокового службового відрядження із зазначенням його строку;
- у зв'язку із сімейними обставинами - перерва у навчанні, процедуру надання якої визначає заклад вищої освіти, та яка надається здобувачу вищої освіти на підставі його вмотивованої заяви **на строк не більше одного року за весь період навчання** за відповідним рівнем вищої освіти. Підстава: документи, які можуть підтвердити викладені у вмотивованій заяві щодо отримання академічної відпустки обставини (за наявності);
- у зв'язку з вагітністю та пологами; доглядом за дитиною до досягнення нею трирічного віку Підстава: листок непрацездатності у зв'язку з вагітністю та пологами; свідоцтво про народження дитини;
- якщо **дитина** згідно з медичним висновком потребує домашнього догляду **до досягнення дитиною шестирічного, шістнадцятирічного, вісімнадцятирічного віку**

"Про мобілізаційну
підготовку та
мобілізацію»:
Закон України
(редакція від 19.04.24)

Призову на військову службу під час мобілізації, на особливий період не підлягають

- 1) **здобувачі** професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та **вищої освіти**, які навчаються за **денною** або дуальною формою здобуття освіти і здобувають **рівень освіти, що є вищим за раніше здобутий рівень** освіти у послідовності, визначеній частиною другою статті 10 Закону України "Про освіту (бакалавр-магістр-доктор філософії)

"«ПРО РЕАЛІЗАЦІЮ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО
ПРОЕКТУ З ПИТАНЬ АТЕСТАЦІЇ ОСІБ, ЯКІ
ЗДОБУВАЮТЬ СТУПІНЬ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ,
У ФОРМІ ЄДИНОГО ДЕРЖАВНОГО
КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ»: проєкт Постанови
КМУ (опубліковано 24.04.2024 р.)

<https://mon.gov.ua/ua/news/mon-proponuye-dlya-gromadskogo-obgovorennya-proyekt-postanovi-kmu-pro-realizaciyu-eksperimentalnogo-proektu-z-pitan-atestaciyi-osib-yaki-zdobuvayut-stupin-doktora-filosofiyi-u-formi-yedinogo-derzhavnogo-kvalifikacijnogo-ispitu>

ЄДИНИЙ ДЕРЖАВНИЙ КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ ІСПИТ (ЄДКІ)

- Атестація здобувачів ступеня доктора філософії у формі кваліфікаційного іспиту здійснюється у вигляді **інтегрованого тестового іспиту з української та іноземної мови**
- Програма кваліфікаційного іспиту розробляється за рішенням МОН визначеною установою (організацією, закладом) та затверджується МОН **не пізніше ніж за шість місяців до проведення кваліфікаційного іспиту**
- Кваліфікаційний іспит проводиться для здобувачів ступеня доктора філософії **другого року навчання.**
- У разі неуспішного складання кваліфікаційного іспиту здобувач **має право повторно скласти іспит не більше одного разу**. Строк, до якого здобувачі ступеня доктора філософії можуть повторно скласти кваліфікаційний іспит, визначається МОН.
- У разі повторного неуспішного складання кваліфікаційного іспиту особа **вважається такою, що не виконала індивідуальний навчальний план**, та **відраховується з аспрантури.**
  - Така особа, **не менше ніж через шість місяців, може бути поновлена на навчання** у цьому закладі на той рік підготовки, з якого вона була відрахована. Повторне навчання та складання кваліфікаційного іспиту здійснюється виключно за кошти фізичних та/або юридичних осіб.
-